

Mobiliteitsbrief

02

INTERVIEW

**Zelfs met een rol
tape kan je gedrag
veranderen**

04

IN DE KIJKER

**Elke schakel telt
voor veilig verkeer**

06

#VCV2025

De top drie

07

KORTJES

**Tevreden reizigers
bij De Lijn**

Vlaams Congres

Verkeersveiligheid

2025

#VCV2025

Op 18 maart 2025 vindt in Puurs-Sint-Amands het Vlaams Congres Verkeersveiligheid plaats. In deze Mobiliteitsbrief zetten we enkele van de sprekers en projecten in de kijker die er aan bod komen.

“Zelfs met een rol tape kan je **gedrag veranderen**”

Verkeer, dat zijn wagens, fietsen, wegen, verkeersregels ... Maar verkeer is vooral interactie tussen mensen. Het is ons gedrag dat bepaalt of het veilig of onveilig wordt. Kan je dat gedrag ook beïnvloeden? En hoe? Dirkje Van der Ven, gedragsexperte en spreker op het Vlaams Congres Verkeersveiligheid, deelt haar inzichten.

Hoe groot is de invloed van gedrag op verkeersveiligheid?

“Gedrag speelt een cruciale rol in het verkeer. Vaak rijden we op automatische piloot. Je vertrekt en voor je het weet, ben je thuis zonder bewust na te denken over elke handeling. Dat rationele deel van ons brein staat even uit als we op de weg zijn. De handelingen die we uitvoeren, verlopen geautomatiseerd. Om gedragsverandering in het verkeer te realiseren is het belangrijk om in te spelen op die automatische processen.”

Hoe kan je ons gedrag in het verkeer veranderen?

“Daarvoor moet je eerst goed begrijpen wat gedragsverandering inhoudt. De focus ligt nu nog te vaak op sensibilisering en educatie. Gedrag is niet alleen het resultaat van onze kennis en ervaring, maar er spelen allerlei factoren mee: infrastructuur, voertuigen, regelgeving, sociale normen ... Structurele aanpassingen in infrastructuur en handhaving zijn dus minstens zo belangrijk om gedrag te veranderen als educatie en sensibilisering. Vaak ontbreekt een samenhang tussen die elementen.”

Wie is Dirkje van der Ven?

- Master Gedragsverandering aan Radboud Universiteit in Nijmegen
- Oprichter adviesbureau Wavy → wavy.nl
- Oprichter opleiding Gedragsland → gedragsland.nl
- Zelfstandig spreker en adviseur op gebied van gedragsverandering

“Maar ook een heel simpele maatregel kan ons gedrag veranderen. Een rol tape bijvoorbeeld. Op een druk kruispunt in Nijmegen ontstonden heel vaak gevaarlijke situaties met fietsers. Er stonden zoveel fietsers te wachten voor het rood licht dat ze het hele fietspad blokkeerden. Met wat tape, lijnen en pijlen stuurden we de fietsers en brachten we orde in de chaos. Het bleek zo effectief dat de lijnen nu permanent geplaatst zijn. Zo simpel kan een gedragsmaatregel ook zijn.”

Het thema van het Vlaams Congres Verkeersveiligheid is ‘Elke Schakel Telt’. Hoe pas je dat toe op gedragsverandering?

“Gedragsverandering is niet een van de schakels, maar het resultaat van hoe alle schakels samenwerken: technologie, samenwerking, sensibilisering, educatie, data, handhaving én infrastructuur. Om mensen veilig doorheen het verkeer te doen bewegen, moeten we elke schakel slim verbinden. Tunnelvisie op één maatregel brengt niet genoeg verandering met zich mee. Samenwerking tussen al die elementen is enorm belangrijk. BOB is hier een heel goed voorbeeld van. Het is een communicatiecampagne, maar het is altijd gekoppeld aan extra controles en handhaving. Hier zie je een duidelijke combinatie van sensibilisering, regelgeving, handhaving en sociale normgeving met een krachtige gedragsinterventie als resultaat.”

Wat is belangrijk om gedragsverandering te doen slagen?

“Timing en de volgorde waarin je alle schakels inzet. Wil je bijvoorbeeld de handhaving rond een bepaald thema aanscherpen, zorg dan eerst voor maatschappelijk draagvlak. Bijvoorbeeld met communicatie rond bewustwording. Daarna kan je het beleid aanpassen, gevolgd door infrastructurele ingrepen die het beleid ondersteunen. Wanneer het beleid genormaliseerd is, verscherp je de handhaving. Die volgorde is heel belangrijk. Het zorgt ervoor dat mensen de maatregel beter aanvaarden en dat de maatregel effectiever is.”

Tot slot, wat kunnen lokale besturen doen?

“Breng bij het volgende verkeersveiligheidsvraagstuk alle schakels samen aan één tafel om een duidelijk plan van aanpak te maken. Communicatie, mobiliteit, handhaving ... Zo kan je samen bekijken hoe je gedrag kan beïnvloeden en welke maatregelen belangrijk zijn. Verkeersveiligheid vraagt een systematische aanpak over verschillende domeinen heen.”

Elke schakel telt voor **veilig verkeer**

'Elke Schakel Telt' is dit jaar het centrale thema op het Vlaams Congres Verkeersveiligheid. Want om Vlaanderen verkeersveiliger te maken, is er nood aan een echte systeembenadering. Niet alleen campagnes en educatie, maar altijd in combinatie met infrastructuur, handhaving en beleid. Wij selecteerden twee straffe voorbeelden.

Kinderknooppunten wijzen de weg

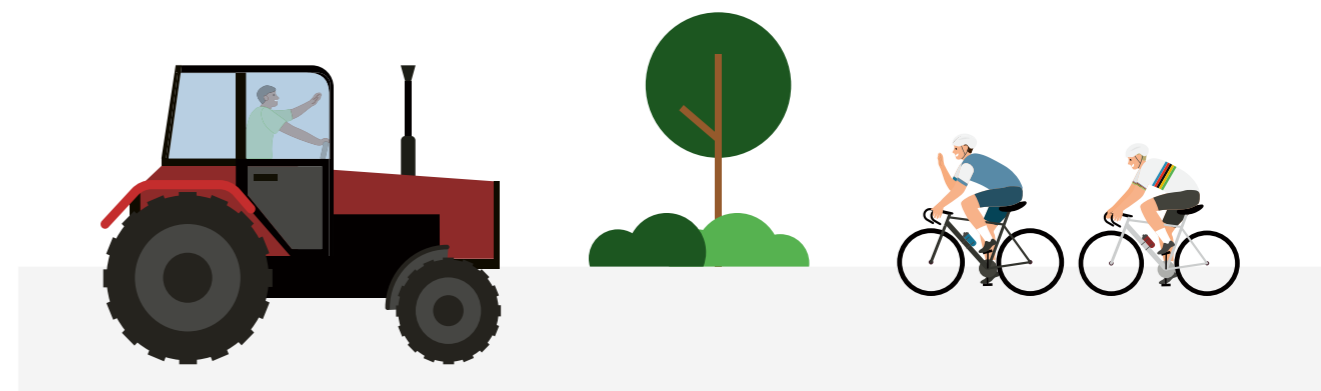
KINROOI

Kinderknooppunten wijzen de weg

Wat is de veiligste fietsroute naar school? In Kinrooi volg je gewoon het Kinderknooppuntennetwerk. Dat **netwerk van genummerde paaltjes**, geïnspireerd op het Limburgse fietsroutenetwerk, leidt kinderen en jongeren via fietsveilige wegen naar hun bestemming.

Om veiligheid te garanderen, combineert de gemeente verschillende schakels: **Infrastructuur, sensibilisering, handhaving, samenwerking en educatie**. Blauwe routes, opzichters en politiecontroles zorgen voor een vlotte en veilige aankomst op school. Daarnaast houdt het gemeentebestuur bij nieuwe wegenwerken expliciet rekening met de schoolroutes. Fietssuggestiestroken krijgen extra markeringen, trage wegen en paadjes worden opgewaardeerd en bieden veilige, alternatieve doorgangen. Om de zichtbaarheid te verbeteren, krijgen oversteekplaatsen betere verlichting.

➔ **Meer weten over de Kinderknooppunten?**
Kijk op kinrooi.be/KKPN.

BOERENBOND

Veilig landbouwverkeer

Fietsers, voetgangers en landbouwvoertuigen maken allemaal druk gebruik van landelijke wegen. En dat is zeker niet zonder gevaar. Boerenbond werkte met steun van het Departement Mobiliteit en Openbare Werken **een campagne uit om landbouwers en weggebruikers te wijzen op de gevaren**. En wie anders dan Yves Lampaert, profwielrenner én boerenzoon, was het gezicht van de campagne?

De campagne sensibiliseerde landbouwers over hun verantwoordelijkheden om landelijke wegen veilig te houden. Een belangrijk aandachtspunt was bellen achter het stuur. Daarnaast boden meerdere vormingssessies een opfrissing van de verkeersregels. **Via een campagne op radio en televisie** leerden andere weggebruikers de gevaren van landbouwmachines herkennen en werden mensen gewezen op hun verantwoordelijkheden. Want met wederzijds respect kan je al veel winnen op landelijke wegen.

➔ **Tips voor de verkeersveiligheid op landelijke wegen?** Ontdek ze op boerenbond.be/samenopdeweg.

Yves Lampaert en zijn broer als de gezichten van de campagne.

De top drie

Wie pakt de Vlaamse Verkeersveiligheidsprijs 2025? De jury nomineerde ook dit jaar weer drie inspirerende projecten die elk op hun manier bijdragen aan veiliger verkeer. We zetten ze alle drie in de kijker.

Werk maken van betere voetpaden met Stapscore

Met Stapscore slaan beweging.academie, het Instituut voor Mobiliteit van de UHasselt (IMOB) en Verkeersplatform vzw de handen in elkaar om de kwaliteit van voetpaden te verbeteren. Samen ontwikkelden ze een **digitale tool waarmee vrijwilligers de voetpaden in hun gemeente of stad kunnen beoordelen**. Zijn ze breed genoeg? Waar zijn er obstakels of gevaarlijke situaties? Al die input wordt eenvoudig verzameld in een kant-en-klaar rapport met concrete aanbevelingen. In 2024 en 2025 loopt een pilootproject van Stapscore in vijf gemeenten en steden, met steun van het Departement Mobiliteit en Openbare Werken.

Verkeersveiligheid in sociale woonwijk

Een rustige groene wijk ... maar overal geparkeerde auto's. Op het voetpad, op grasvelden, op de rijbaan. Kan dat niet ordelijker en veiliger? Dat vroegen de gemeente Wuustwezel en provincie Antwerpen zich ook af. In een **kort maar krachtig participatieproject met diepte-interviews, een online bevraging, meedenksessies en infomarkt** gingen ze samen met buurtbewoners op zoek naar de oplossing. En zo kwam er op een vlotte en constructieve manier een eind aan de parkeerchaos.

Gewoon Gaan met de fiets

Het aantal fietsers blijft stijgen, maar de ruimte om te fietsen wordt steeds kleiner. Daarom werkt Kordia, een samenwerkingsverband van zes steden en gemeenten in de regio Kempen, aan **fietsvriendelijke zones over gemeentegrenzen** heen. Ze werken alternatieve fietsroutes uit en zoeken samen naar veilige oplossingen volgens het Fix The Mix-principe van Fietsberaad Vlaanderen.

En de winnaar is...

Zoals elk jaar wordt die bekendgemaakt op het Vlaams Congres Verkeersveiligheid. Bij de bekendmaking lag deze Mobiliteitsbrief al bij de drukker. Wil je weten wie met de prijs naar huis ging? **Kijk op vlaamscongresverkeersveiligheid.be/vvp25**.

Tevreden reizigers bij De Lijn

Een nieuw tevredenheidsonderzoek toont aan dat **77% van de reizigers** tevreden is over hun rit met De Lijn. Vooral veiligheidsgevoel, rijstijl en vriendelijkheid scoren hoog. Stiptheid, netheid, overstaptijd en reisinformatie tijdens de rit kunnen beter. De Lijn blijft werken aan verbeteringen, zodat nog meer reizigers tevreden op hun bestemming aankomen.

vlaanderen.be/DMOW/persberichten

Meer reizigers voor De Lijn in 2024

In 2024 vervoerde De Lijn meer dan 373 miljoen reizigers, een **stijging van 4,5% ten opzichte van het jaar ervoor**. Een nieuwe telmethodiek met telcamera's en een AI-algoritme, zorgt voor accurate statistieken. De sterke groei lijkt deels toe te schrijven aan de grote netwerkaanpassing, waarbij het aanbod efficiënter en vraaggerichter werd.

delijn.prezly.com

Mobiliteitsacademie van De Lijn gaat weer van start

Altijd al eens willen plaatsnemen achter het stuur van een bus? Of wil je zelf een netwerk uitbouwen? Dat kan allemaal op de **Mobiliteitsacademie van De Lijn**. De Lijn organiseert gratis digitale én fysieke sessies in alle Vlaamse provincies, voor iedereen die professioneel bezig is met mobiliteit.

delijn.be/mobiliteitsacademie

Nieuwe aanpak voor het lokale mobiliteitsplan

Veel gemeenten hebben in het verleden een lokaal mobiliteitsplan opgesteld om hun mobiliteitsbeleid te sturen. Sinds de invoering van het decreet Basisbereikbaarheid is de opmaak of bijsturing van zo'n plan niet langer verplicht, maar blijft het een waardevol instrument. Wil je als stad of gemeente je **beleid afstemmen op de nieuwste inzichten en regionale mobiliteitsplannen**? Vlaanderen biedt een handige leidraad om je plan eenvoudig bij te sturen, van kleine aanpassingen tot een grondige update.

vlaanderen.be/basisbereikbaarheid

Agenda 2025

20 maart

- Doorstroming Antwerpen
- Roadshow AWV Antwerpen

21 maart

Bike Brussels

24 maart

- De meest recente wijzigingen van de wegcode
- Collegagroep mobiliteit - Provincie Oost-Vlaanderen

25 maart

Collegagroep mobiliteit - Provincie Limburg

27 maart

- Minder borden, meer verkeersveiligheid
- Fietsexcursie Boechout
- Roadshow AWV Brugge

28 maart

- Parkeerreglementering
- Collegagroep mobiliteit - Provincie Antwerpen

1 april

- Roadshow AWV Hasselt
- Revival van de voetganger

Bekijk de agenda op mobiliteitsbrief.be/agenda.

Way to Go!

Autodelen.net heeft een nieuwe naam: **Way to Go**. Naast deelwagens focust Way to Go ook op deelfietsen en deelsteps. Want zij spelen ook een rol in de modal shift, duurzame mobiliteit en de ruimte in onze buurten.

Benieuwd naar het aanbod in jouw buurt? Surf naar waytogo.be/aanbod.

DEPARTEMENT MOBILITEIT & OPENBARE WERKEN

Mobiliteitsbrief biedt lokale overheden informatie over hoe een duurzaam lokaal mobiliteitsbeleid uitgewerkt kan worden in samenwerking met andere partners en overheden. Alle Vlaamse burgemeesters, schepenen voor mobiliteit, mobiliteitsambtenaren en andere geïnteresseerde mobiliteitsprofessionals krijgen een exemplaar. **Redactie en vormgeving:** Connect Communicatie. **Redactieadres:** info@mobiliteitsbrief.be. **Redactieraad:** Vertegenwoordigers van het Departement Mobiliteit en Openbare Werken, het kabinet van de Vlaamse minister bevoegd voor Mobiliteit en Openbare Werken, het Agentschap Wegen en Verkeer, De Lijn, Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten, Vlaamse Stichting Verkeerskunde, Vias Institute. **Verantwoordelijke uitgever:** Filip Boelaert, Departement Mobiliteit en Openbare Werken: Simon Bolivarlaan 17 bus 437, 1000 Brussel. © 2025 Vlaamse overheid – Departement Mobiliteit en Openbare Werken.

